

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВКНЗ «Коростишівський педагогічний коледж імені І.Я.Франка»

В.М.Мороз

«14» жовтня 2014 року

(Наказ №23/1 від 14.10.2014)

ПОЛОЖЕННЯ

про критерії оцінювання навчальних досягнень студентів ВКНЗ «Коростишівський педагогічний коледж імені І.Я.Франка» Житомирської обласної ради

1. Загальні положення

Положення визначає порядок комплексного оцінювання знань студентів, розроблене з метою удосконалення системи контролю якості знань студентів.

Освітня діяльність у ВКНЗ «Коростишівський педагогічний коледж імені І.Я.Франка» Житомирської обласної ради спрямована на виконання вимог реалізації стратегічного курсу України на європейську інтеграцію в галузі вищої освіти, зумовленого запитами ринку праці та загальносвітовими тенденціями розвитку освіти.

Ключовою вимогою Положення є введення такої технології навчання, яка базується на індивідуалізації та диференціації навчання, зміні методик навчання, використанні активних методів та сучасних інформаційних технологій в навчально-виховному процесі, посиленні ролі самостійної роботи студентів.

Зменшення частки аудиторних занять, збільшення складової плідної самостійної роботи студента вимагає введення більш диференційованої – **комплексної системи оцінки знань.**

До системи загальної діагностики знань як важлива її складова входить поточна оцінка знань, що вимагає від студентів систематичної навчальної роботи впродовж семестру. Самостійна робота студента контролюється викладачами і результати її оцінюються.

Введена система комплексного оцінювання знань забезпечує об'єктивність оцінки, а отже, виконує функції контролю і мотивації студентів у навчальній роботі та досягненні ними більш якісного рівня знань.

2. Визначення

2.1. Вхідний контроль – контроль залишкових знань з базових дисциплін.

2.2. Поточний контроль – контроль визначення якості роботи студента під час підготовки до лабораторних, практичних чи семінарських занять, виконання самостійної роботи, контрольних робіт.

2.3. Тематична оцінка – бальна оцінка (кількість балів), яку отримує студент у результаті контролю за виконанням усіх видів робіт (теоретичних, практичних і семінарських занять, лабораторних, контрольних та графічних робіт, самостійної роботи тощо), віднесених до відповідної теми (для предметів загальноосвітньої підготовки).

2.4. Рубіжний (проміжний, атестація) контроль – контроль якості засвоєння студентом теоретичного і практичного матеріалу з дисципліни (один раз на два місяці).

2.5. Семестрова оцінка – сумарна бальна оцінка, яку отримав студент у результаті контрольних заходів за всі теми навчальних дисциплін протягом семестру. Семестрова оцінка виставляється студентам, які виконали всі види робіт, що передбачені навчальним планом.

2.6. Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід.

2.7. Семестровий залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях. Семестровий залік планується при відсутності екзамену і не передбачає обов'язкову присутність студентів.

2.8. Семестровий диференційований залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни виключно на підставі результатів виконаних індивідуальних завдань (розрахункових, графічних тощо). Семестровий диференційований залік планується при відсутності екзамену і не передбачає обов'язкову присутність студентів.

2.9. Екзамен – це вид підсумкового контролю, який має на меті перевірити та оцінити отримані студентами знання, уміння і ступінь опанування ними практичних навичок, а також розвиток творчого мислення в обсязі вимог програм навчальних дисциплін.

2.10. Підсумковий контроль – оцінка результатів навчання студентів на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або окремих його етапах.

2.11. Державна підсумкова атестація – це форма контролю відповідності освітнього рівня випускників загальноосвітніх навчальних закладів I, II, III ступенів та професійно-технічних навчальних закладів, що надають повну загальну середню освіту, державним вимогам.

2.12. Державна атестація випускників – визначення фактичної відповідності рівня освітньої та професійної підготовки випускника вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики відповідної спеціальності. Державна атестація здійснюється державною кваліфікаційною комісією після завершення теоретичного та практичного навчання за відповідним освітньо-кваліфікаційним рівнем. Державна атестація випускників вищого навчального закладу завершується видачею диплома встановленого зразка.

3. Організація комплексного контролю знань студентів

3.1. Контроль і оцінювання знань студентів завжди були і є важливою складовою навчального процесу. Від правильної організації контролю і оцінювання знань залежить ефективність управління навчально-виховним процесом і в кінцевому підсумку якість підготовки фахівців.

Оцінювання – це один із завершальних етапів навчальної діяльності студента та визначення успішності навчання. Під час оцінювання доцільно надавати перевагу стандартизованим методам: тестуванню, структурованим

письмовим роботам тощо. За змістом необхідно оцінювати рівень сформованості вмінь та навичок, що визначені в освітньо-кваліфікаційній характеристиці та відображені у навчальній програмі відповідної навчальної дисципліни.

3.1.1. Встановлений порядок контролю знань студентів спрямований на ефективну реалізацію таких завдань:

- підвищення мотивації студентів до систематичної активної роботи впродовж навчального року, переорієнтація їхніх цілей з отримання позитивної оцінки на формування стійких знань, умінь та навичок, компетенцій;

- систематизація знань та активне їх засвоєння впродовж навчального періоду;

- недопущення розбіжностей між завданнями, що виносяться для контролю, і програмою дисципліни та її обсягом;

- прозорість контролю, що забезпечується ознайомленням студентів на початку вивчення дисципліни з контрольними завданнями та всіма формами контрольних заходів і критеріями їх оцінювання;

- подолання елементів суб'єктивізму при оцінюванні знань, що забезпечується виконанням контрольних завдань поточного контролю та іспитів у письмовій та тестовій формах із застосуванням рейтингової системи оцінювання, єдиним підходом викладачів до контролю знань студентів;

- забезпечення належних умов вивчення програмного матеріалу і підготовки до контрольних заходів, що досягаються шляхом чіткого їх структурування за змістом і у часі;

- розширення можливостей для всебічного розкриття здібностей студентів, розвитку їх творчого мислення шляхом контролю виконаних ними індивідуальних завдань.

Упровадження *комплексної системи перевірки знань* із навчальних дисциплін та проходження практик враховує різні типи доказів рівня знань студентів і включає: *поточний контроль, самоконтроль, рубіжний контроль, оцінку результатів самостійної роботи, підсумковий семестровий контроль.*

3.2. Викладач розробляє чіткі критерії оцінювання всіх видів навчальної роботи у комплексному контролі знань, доводить їх до відома студентів на початку викладання дисципліни.

3.3. Бальна оцінка виставляється під час проведення поточного контролю знань, і викладач обов'язково інформує студентів про результати оцінювання.

3.4. Поточний контроль – це перевірка розуміння та засвоєння теоретичного матеріалу, вироблених навичок проведення розрахункових робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал тощо.

Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, так і студентами – для планування самостійної роботи. Поточний контроль повинен бути системним та об'єктивним.

У робочих програмах навчальних дисциплін відображаються форми проведення поточного контролю та критерії оцінювання знань кожного виду навчальної роботи (семінарські, практичні, лабораторні та індивідуальні заняття, самостійна робота студента, індивідуальне навчально-дослідне

завдання, тестування, контрольні роботи, залікові модулі). Викладач може включити до системи оцінювання заохочувальні бали за окремі види роботи студента (написання наукової статті, участь у наукових конференціях та олімпіадах, участь у наукових розробках кафедр тощо).

Поточний контроль об'єднує контроль систематичності та активності роботи студентів.

3.4.1. Результати поточного оцінювання знань і навичок студентів за семестр проставляються у „Журналі обліку успішності студентів”.

3.5. Контроль успішності студента здійснюється з використанням методів і засобів, що визначаються вищим навчальним закладом. Академічні успіхи студента визначаються за допомогою системи оцінювання, що використовується у вищому навчальному закладі.

3.10. Комплексна діагностика знань, умінь та навичок студентів з кожної дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного і підсумкового контролю знань.

При комплексній оцінці успішності цикловою комісією визначаються види робіт та критерії оцінювання з урахуванням особливостей навчальної дисципліни, обсягу годин, відведених навчальним планом, контингенту студентів.

Критеріями оцінювання можуть бути:

а) при усних відповідях:

- повнота розкриття питання; а) при усних відповідях:
- повнота розкриття питання;
- логіка викладення, культура мовлення;
- впевненість, емоційність та аргументованість;
- використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо);
- аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

б) при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи;
- підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки, різних технічних засобів (плівок, слайдів, приладів, схем тощо).

4. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Рівні навчальних досягнень. Результат	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
Початковий. «Незадовільно»	Студент може розрізнити об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи; мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності. Студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу; має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення; виявляє здатність елементарно викласти думку; може усно відтворити кілька термінів, явищ без зв'язку між ними; може обрати правильний варіант відповіді (на рівні «так-ні»); може самостійно знайти відповідь у тексті підручника.

	<p>Студент відтворює менш як половину навчального матеріалу; з допомогою викладача виконує елементарні завдання; може дати відповідь з кількох простих речень; здатен усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з джерелами, не має сформованих умінь та навичок; виконує 20-30 % від загальної кількості тестів.</p>
Середній. «Задовільно»	<p>Студент має початковий рівень знань; знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача, повторити за зразком певну операцію, дію; описує явища, процеси без пояснень причин, з допомогою викладача здатен відтворити їх послідовність, слабо орієнтується в поняттях; має фрагментарні навички в роботі з підручником; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу. Студент знає більш як половину навчального матеріалу, розуміє основний навчальний матеріал; здатний з помилками і неточностями дати визначення понять, сформулювати правило, відтворити його з помилками та неточностями; має стійкі навички роботи з текстом підручника; може самостійно оволодіти більшою частиною заданого матеріалу, формулює поняття, наводить приклади, знає основні закони та правила; підтверджує висловлене судження одним-двома аргументами; здатен використовувати під час відповіді допоміжні наочні матеріали; відповіді непослідовні та нелогічні.</p> <p>Студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, з допомогою викладача встановлює причинно-наслідкові зв'язки; користується додатковими джерелами; виконує 45-65 % від загальної кількості тестів.</p>
Достатній. «Добре»	<p>Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал; розуміє основоположні теорії і факти, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; здатен з допомогою викладача скласти план реферату, виконати його та правильно оформити; самостійно користується додатковими джерелами інформації; частково контролює власні навчальні дії; правильно використовує термінологію; складає прості таблиці та схеми.</p> <p>Знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв'язку; вміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність; відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями; здатен рецензувати відповіді іншого студента; може опрацьовувати матеріал самостійно, вміє підготувати реферат та захищати його найважливіші положення.</p> <p>Студент вільно оперує вивченим матеріалом; застосовує знання у змінених, нестандартних ситуаціях; вміє аналізувати та систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; висловлює стандартну аргументацію при оцінці дій, процесів, явищ; чітко тлумачить поняття; здатен самостійно опрацювати навчальний матеріал, але потребує консультацій з викладачем; виконує прості творчі завдання; виконує 75-85% від загальної кількості тестів.</p>
Високий. «Відмінно»	<p>Студент володіє глибокими та міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції</p>

	<p>та суперечності процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; виконує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну; виконує 95% від загальної кількості тестів.</p> <p>Студент володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; здатен самостійно вивчати матеріал; встановлює і обґрунтовує причинно-наслідкові зв'язки; вміє застосувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень в практичній діяльності (диспути, дискусії, круглі столи), спроможний підготувати за підтримки викладача виступ на студентську наукову конференцію; самостійно знаходить інформацію (наукова література, газетно-журнальні публікації, Інтернет, мультимедійні програми тощо); вільно оперує термінологією; самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; самостійно виконує 100% від загальної кількості тестів.</p> <p>Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ і процесів; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї, користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ, самостійно виконує науково-дослідницьку роботу; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; легко справляється з творчими завданнями посиленої складності; розвиває свої обдаровання і нахили.</p>
--	--

Критерії оцінювання

Таблиця відповідностей результатів контролю знань студентів із загальноосвітніх предметів за різними шкалами і критерії оцінювання)

За 12-бальною шкалою	За 4-бальною шкалою	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
				екзамен	залік
12-10	5 (відмінно)	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
9-8	4 (добре)	Студент вільно володіє вивченим обсягом	Достатній (конструктивно-	добре	

		матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	варіативний)		
7		Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.			
6-5	3 (задовільно)	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
4		Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.			
3	2 (незадовільно) достатньо	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не-зараховано
2		Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.			
1		Студент не володіє матеріалом.			

4.1. Практика є невід'ємною складовою навчального процесу. Її мета полягає в оволодінні студентами сучасними методами, навичками, вміннями та способами організації праці майбутньої професійної діяльності, формування на

базі одержаних в університеті знань професійних навичок та вмінь для прийняття самостійних рішень під час роботи у конкретних суспільно-економічних умовах, виховання потреби систематично поповнювати свої знання і творчо їх застосовувати у практичній діяльності.

4.1.1. Оцінка за практику складається з оцінки:

- 1) керівника від бази практики;
- 2) керівника від коледжу;
- 3) презентації студентом результатів проходження практики під час захисту звіту;
- 4) відповіді на запитання.

4.1.2. Додаткові умови визначаються з урахуванням специфіки та особливостей спеціальності підготовки фахівців, видів практик, які проходить студент і зазначаються у *методичних рекомендаціях* щодо організації, захисту та оцінювання відповідної практики.

4.1.3. Оцінка результатів проходження практики за 4-бальною шкалою оцінювання зазначається у відомості за підписами керівника практики.

Розглянуто і схвалено на засіданні
методичної ради ВКНЗ «Коростишівський
педагогічний коледж імені І.Я.Франка»
Житомирської обласної ради
Протокол №2 від 14.10.2014